

Nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodl po rozumu § 64 tr. ř. ve sporu o příslušnost mezi okresními soudy v Městě Libavě a v Děčíně k projednání trestních věcí proti obviněnému T VII 634/28 okresního soudu v Děčíně (s níž spojena usnesením řečeného soudu ze dne 17. prosince 1929 trestní věc T 141/29 okresního soudu ve Fulneku) a T 155/29 pokud se týče T 458/29 okresního soudu v Městě Libavě, že příslušným je k projednání řečených trestních věcí okresní soud v Děčíně, —

a t o p r o t o,

že, předvolav dne 13. července 1928 svědka o obsahu trestního oznámení, došlého na obviněného pod č. j. To VII 298/28, provedl časově první úkon vyšetřovací ve smyslu § 51 tr. ř. odst. třetí a tím předstihnul ostatní účastněné soudy, založil svou příslušnost po rozumu § 56 tr. ř. odst. druhý věta první pro všechny řečené trestní případy.

Čís. 3747.

Důvodem trestnosti vydírání není protiprávnost prostředku pachatelem použitého, nýbrž protiprávnost nároku, jež prostředkem tím vy-máhá.

Nezáleží na tom, zda pachatel je či není oprávněn způsobiti zlo skutečně způsobené neb opovězené.

»Ublížení« pojímá se v zákoně s hlediska poškozeného; jest jím i újma na statcích v zákoně uvedených, kterou by ohrožený na nich mohl býti postižen, i kdyby mu hrozila po právu.

I pohrůzkou oznámení pro trestný čin skutečně spáchaný jest vyhrožováno ve smyslu § 98 b) tr. zák., bylo-li jí použito k bezprávnému účelu v zákoně naznačenému.

Jde o vydírání, nikoliv jen o přestupek útisku, bylo-li vynucováno postoupení společenského podílu opětovnou vyhrůzkou trestního oznámení pro podvody (kriminálem).

(Rozh. ze dne 24. ledna 1930, Zn I 494/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 15. dubna 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí vydíráním podle § 98 b) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nalézací soud vzal za zjištěno, že společnost O. byla 567.034 Kč předlužena, že obžalovaný dobře věděl, že nemůže na nikom ze společníků požadovati náhradu, že jmenovitě nemá ani proti D-ovi právo požadovati ať bezplatné nebo úplatné postoupení vkladu u firmy Ch. a spol., a když na něho hrozbami vynutil postoupení vkladu se zárukami, že ne-

může na něm požadovati postoupení vkladu bez záruky. Vychází-li zmateční stížnost ze skutečností, odporujících těmto zjištěním, že O. pasivní nebyla, že D. slíbil obžalovanému postoupení podílu, by odůvodnila odchýlný závěr, že obžalovaný byl přesvědčen o tom, že má právo vymáhati postoupení vkladu, je provedena způsobem zákona (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.) odporujícím. Právní námitka, že hrozba D-ovi trestním oznámením pro skutečně spáchané podvodné manipulace, ke kterémuž oznámení byl obžalovaný podle § 86 tr. ř. oprávněn, nebyla vyhrůžkou ublížením, jest bezdůvodná; na vyvrácení tvrzení, že obžalovaný byl oprávněn k trestnímu oznámení, stačí poukázati na stálou judikaturu, jejíž stanovisko bylo zdůrazněno na př. v rozhodnutí č. 2424 Sb. n. s., že důvodem trestnosti vydírání není protiprávnost prostředku pachatelem použitého, nýbrž protiprávnost nároku, jež prostředkem tím vymáhá, a že nezáleží na tom, zda pachatel je či není oprávněn způsobiti zlo skutečně způsobené neb opovězené. Výraz »ublížení« podle toho nelze vykládati v tom smyslu, že by újma stíhala ohroženého bezprávně. Právě v tom, že zákon jen všeobecně se zřetelem na poměry a na osobní povahu ohroženého nebo na důležitost zla, jímž bylo hrozeno, vyžaduje způsobilost vyhrůžky, vzbuditi v ohroženém důvodnou obavu, jest vyjádřeno zřetelně, že ublížení pojímá se v zákoně s hlediska poškozeného a že jest jím újma na statcích v zákoně vyznačených, kterou by ohrožený na nich mohl býti postižen i tehdy, kdyby poškozenému hrozila po právu, neboť právě v takovém případě je způsobilá vzbuditi důvodné obavy. I pohrůžkou oznámení pro trestný čin skutečně spáchaný jest tedy vyhrožováno ve smyslu § 98 b) tr. zák., bylo-li jí použito k bezprávnému účelu v zákoně naznačenému. Důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř. jest považovati za provedený po zákonu v námitce, že by šlo nanejvýš o přečin podle § 1 zákona proti útisku, ježto jednání obžalovaného nedosáhlo té jakosti a té síly, jak předpokládá § 98 tr. zák., najmě, ano bylo hrozeno trestním oznámením, k němuž obžalovaný měl plné právo. Je pravda, že se obě tato ustanovení, majíce též cíl, rozlišují v jakosti a v síle použitých prostředků; nelze však považovati za mylné právní posouzení, že nalézací soud v opětovaném vyhrožování trestním udáním, kriminálem a pod. shledal nátlak tak silný, že naplňuje pojem vydírání, najmě an se právě ohrožený D. měl důvodně obávati velmi těžkých následků trestního oznámení pro podvody ve velikém rozsahu několika milionů. Že oprávnění obžalovaného k trestnímu oznámení nemá význam ani pro rozlišování kvalifikace činu, vyplývá z vývodů, jimiž bylo dovedeno, že právě těžší skutková podstata zločinu vydírání není vyloučena oprávněním k oznámení.

Čís. 3748.

Vydavateli a majiteli periodického tiskopisu jest podle § 23 tisk. nov. doručiti vyhotovení rozsudku i stejnopis zmateční stížnosti.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1930, Zm I 10/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vrátil spisy krajskému soudu v Liberci s poukazem, by dal doručiti i vydavateli a majiteli ča-